

వాల్మీకి రామాయణం-

సుందరకాండ

21. ఏకవింశః సర్గః - రావణతృణీకరణమ్

// రావణతృణీకరణమ్ //

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా సీతా రౌద్రస్య రక్షసః |
ఆర్తా దీనస్వరా దీనం ప్రత్యువాచ శనైర్వచః || 1 ||

దుఃఖార్తా రుదతీ సీతా వేపమానా తపస్వినీ |
చింతయంతీ వరారోహా పతిమేవ పతివ్రతా || 2 ||

తృణమంతరతః కృత్వా ప్రత్యువాచ శుచిస్థితా |
నివర్తయ మనో మత్తః స్వజనే క్రియతాం మనః || 3 ||

న మాం ప్రార్థయితుం యుక్తం సుసిద్ధిమివ పాపకృత్ |
అకార్యం న మయా కార్యమేకపత్న్యా విగర్హితమ్ || 4 ||

కులం సంప్రాప్తయా పుణ్యం కులే మహతి జాతయా |
ఏవముక్త్వా తు వైదేహీ రావణం తం యశస్వినీ || 5 ||

రాక్షసం పృష్టతః కృత్వా భూయో వచనమబ్రవీత్ |
నాహమౌపయికి భార్యా పరభార్యా సతీ తవ || 6 ||

సాధు ధర్మమవేక్షస్య సాధు సాధువ్రతం చర |
యథా తవ తథాఽన్యేషాం దారా రక్షా నిశాచర || 7 ||

ఆత్మానముపమాం కృత్వా స్వేషు దారేషు రమ్యతామ్ |
అతుష్టం స్వేషు దారేషు చపలం చలితేంద్రియమ్ || 8 ||

నయంతి నికృతిప్రజ్ఞం పరదారాః పరాభవమ్ |
ఇహ సంతో న వా సంతి సతో వా నానువర్తసే || 9 ||

తథా హి విపరీతా తే బుద్ధిరాచారవర్జితా |
వచో మిథ్యాప్రణీతాత్మా పథ్యముక్తం విచక్షణైః || 10 ||

రాక్షసానామభావాయ త్వం వా న వ్రతిపద్యసే |
అకృతాత్మానమాసాద్య రాజానమనయే రతమ్ || 11 ||

సమృద్ధాని వినశ్యంతి రాష్ట్రాణి నగరాణి చ |
తథేయం త్వాం సమాసాద్య లంకా రత్నాఘసంకులా || 12 ||

అపరాధాత్తవైకస్య న చిరాద్వివశిష్యతి |
స్వకృతైర్హన్యమానస్య రావణాదీర్హదర్శినః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

21. ఏకవింశః సర్గః - రావణతృణీకరణమ్

అభినందంతి భూతాని వినాశే పాపకర్తృణః |
 ఏవం త్వాం పాపకర్తృణం వక్షంతి నికృతా జనాః || 14 ||
 దిష్ట్యైతద్వ్యసనం ప్రాప్తౌ రౌద్ర ఇత్యేవ హర్షితాః |
 శక్యౌ లోభయితుం నాహమైశ్వర్యేణ ధనేన వా || 15 ||
 అనన్యా రాఘవేణాహం భాస్కరేణ ప్రభా యథా |
 ఉపధాయ భుజం తస్య లోకనాథస్య సత్యతమ్ || 16 ||
 కథం నామోపధాస్యామి భుజమన్యస్య కస్యచిత్ |
 అహమౌపయాకీ భార్యా తస్యైవ వసుధాపతేః || 17 ||
 వ్రతస్నాతస్య ధీరస్య విద్యేవ విదితాత్మనః |
 సాధు రావణ రామేణ మాం సమానయ దుఃఖితామ్ || 18 ||
 వనే వాసితయా సార్థం కరేణ్యేవ గజాధిపమ్ |
 మిత్రమౌపయికం కర్తుం రామః స్థానం పరీష్పతా || 19 ||
 వధం చానిచ్ఛతా ఘోరం త్వయాఽసౌ పురుషర్షభః |
 విదితః స హి ధర్మజ్ఞః శరణాగతవత్సలః || 20 ||
 తేన మైత్రీ భవతు తే యది జీవితుమిచ్ఛసి |
 ప్రసాదయస్య త్వం చైనం శరణాగతవత్సలమ్ || 21 ||
 మాం చాస్మై ప్రయతో భూత్వా నిర్యాతయితుమర్హసి |
 ఏవం హి తే భవేత్స్వస్తి సంప్రదాయ రఘూత్తమే || 22 ||
 అన్యథా త్వం హి కుర్వాణో వధం ప్రాప్సుసి రావణ |
 వర్జయేద్వజ్రముత్సృష్టం వర్జయేదంతకశ్చిరమ్ || 23 ||
 త్వద్విధం తు న సంక్రుద్ధో లోకనాథః స రాఘవః |
 రామస్య ధనుషః శబ్దం శ్రోష్యసి త్వం మహాస్వనమ్ || 24 ||
 శతక్రతువిసృష్టస్య నిర్దోషమశనేరివ |
 ఇహ శేఘ్రం సుపర్యాణో జ్వలితాస్యా ఇవోరగాః || 25 ||
 ఇషవో నిపతిష్యంతి రామలక్ష్మణలక్ష్మణాః |
 రక్షాంసి పరినిఘ్నంతః పుర్యామస్యాం సమంతతః || 26 ||
 అసంపాతం కలిష్యంతి పతంతః కంకవాససః |
 రాక్షసేంద్రమహాసర్పాన్ రామగరుడో మహాన్ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

21. ఏకవింశః సర్గః - రావణతృణీకరణమ్

ఉద్ధరిష్యతి వేగేన వైనతేయ ఇవోరగాన్ |
 అపనేష్యతి మాం భర్తా త్వత్తః శీఘ్రమరిందమః || 28 ||
 అసురేభ్యః శ్రీయం దిప్తాం విష్ణుస్త్రిభిరివ క్రమైః |
 జనస్థానే హతస్థానే నిహతే రక్షసాం బలే || 29 ||
 అశక్తేన త్వయా రక్షః కృతమేతదసాధు వై |
 ఆశ్రమం తు తయోః శూన్యం ప్రవిశ్య నరసింహయోః || 30 ||
 గోచరం గతయోర్భ్రాత్రోరపనీతా త్వయాధమ |
 న హి గంధముషాఘ్రాయ రామలక్ష్మణయోస్త్యయా || 31 ||
 శక్యం సందర్శనే స్థాతుం శునా శార్దూలయోరివ |
 తస్య తే విగ్రహే తాభ్యాం యుగగ్రహణమస్థిరమ్ || 32 ||
 వృత్రస్యేవేంద్రబాహుభ్యాం బాహోరేకస్య నిగ్రహః |
 క్షిప్తం తవ న నాథో మే రామః సౌమిత్రిణా సహ |
 తోయమల్పమివాదిత్యః ప్రాణానాదాస్యతే శరైః || 33 ||
 గిరిం కుబేరస్య గతోఽథ వాలయం [గతోపథాయ వా]
 సభాం గతో వా వరుణస్య రాజ్ఞః | అసంశయం దాశరథేర్ష మోక్షసే
 మహాధ్రుమః కాలహతోఽశనేరివ || 34 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ఏకవింశః
 సర్గః || 21 ||

